

N:o 122.

Af herr **O. G. Eklund** i Stockholm, *angående villkoren för sjukkassas åtnjutande af förvaltningsbidrag af statsmedel.*

Statens understöd till den frivilliga sjukkasserörelsen utgår för närvarande under form af förvaltningsbidrag, som registrerade sjukkassor ega att af statsverket uppbära enligt i kongl. förordningen af den 26 maj 1899 angifna grunder.

De understödsbelopp, som utbetalas, äro:

- a) 1 kr. 50 öre för hvarje medlem till och med 100;
- b) 1 kr. för hvarje medlem derutöfver till och med 300;
- c) 50 öre för hvarje medlem derutöfver till och med 2,600; samt
- d) 25 öre för hvarje medlem derutöfver.

Såsom förvaltningsbidrag torde ju dessa belopp, sedan de till sin nuvarande storlek 1898 höjdes, vara, om långt ifrån frikostiga, dock af ej ringa betydelse. Likväl torde kunna ifrågasättas, huruvida icke staten borde sträcka sin hjälpande hand något längre än till blott och bart ett *bidrag* till förvaltningskostnaderna. Man torde med större skäl nu än tillförene kunna framställa denna fråga, sedan lag angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete m. m. antagits och i samband dermed beslutits inrättande af en riksförsäkringsanstalt, der staten betalar hela förvaltningskostnaden, ehuru försäkringstagarne här äro arbetsgifvarne. När dertill kommer, att i nämnda lag är inrymd en lång karenstid, inom hvilken, i fall skada till följd af olycksfall föreligger, den skadade är hänvisad till sina egna hjälpmedel, synes det mig vara rättvist, att

staten medverkar till ytterligare stärkande af dessa hjälpmedel, hvilka i regel äro sjukkassorna; dessa måste anlitas under karenstiden. Statsrådet och chefen för kongl. civildepartementet yttrade vid förra årets riksdag under debatten om den nyssnämnda lagen, bland annat, följande beaktansvärda ord, som gifva tillkänna, att han icke vore obenägen för att staten gäfvade sjukkassorna, som komma att få träda emellan, ett något högre bidrag än det nuvarande. Han sade: »För öfrigt höra dessa öfvergående sjukdomsfall till sjukkassorna. Der skola de vara och der äro de också nu till stor del upptagna. Vill man sedan utsträcka den subvention, som staten lemnar till de registrerade sjukkassorna, såsom förhållandet är i Danmark, med afseende på att de skola taga olycksfallen, så är det en sak att tänka på».

Såsom herr statsrådet mycket riktigt anmärker, falla olycksfallen allaredan under sjukkasseverksamheten, och äfven ur denna synpunkt bör således ett höjande af statens bidrag till densamma kunna med fog ifrågasättas. Då dertill kommer, att sjukkasserörelsen är en bland de mest behjertansvärda företeelser på sjelfhjelpsverksamhetens område och att densamma utfört och utför ett i högsta måtto samhällsgagnande arbete, torde anspråket på någon höjning i statens bidrag icke kunna anses vara en ogrannlaga anhållan. För innevarande år beräknas, enligt statsverkspropositionen, bidraget komma att uppgå till omkring 278,000 kronor, ett belopp som i förhållande till den årliga afsättningssumman till fonden för en blifvande arbetareförsäkring icke är högt. Det är dock ej mindre viktigt att så kraftigt som möjligt stödjade den allaredan befintliga, på sjelfhjelpsidéns grund hvilande försäkring, som sjukkasserörelsen innebär, och utan hvilken förvisso fattigdom och bekymmer i månget hem skulle ha inträdt, när familjeförsörjaren af sjukdom eller olycksfall blifvit oförmögen att arbeta.

Visserligen skulle jag helst önska, att statens understöd utginge med ännu högre belopp än hvad jag nu kommer att föreslå, men då äfven en mindre höjning förvisso kommer att öka intresset för stiftande af nya sjukkassor och stärka redan varande kassors förmåga att bära de förpligtelser, de påtagit sig, hemställer jag,

att Riksdagen ville besluta, att statens förvaltningsbidrag till sjukkassor skall utgå under följande vilkor:

1:o) att sjukkassan skall vara hos vederbörande myndighet registrerad i enlighet med lagen om sjukkassor;

2:o) att sjukkassan skall under föregående år haft egna inkomster, uppgående till minst lika mycket som det begärda förvaltningsbidragets belopp; samt

3:o) att förvaltningsbidraget skall för år utgå i förhållande till det antal afgiftspliktiga medlemmar, sjukkassan under näst föregående år städse haft, med 2 kronor för hvarje medlem till och med 100,

med 1 krona 50 öre för hvarje medlem derutöfver till och med 300,

med 1 krona för hvarje medlem derutöfver till och med 2,600, samt

med 50 öre för hvarje medlem derutöfver.

Stockholm den 27 januari 1902.

Oskar Eklund.